

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold.,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in opravišstvo je v hiši „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“,
Poljske ulice št. 10.

Zakaj naj národ v cerkvi poje?

(Konec.)

Vsled le-té vzvišene naloge, ki jo petje ima in katero je vsikdar izvrševati moglo, rabili so ga kaj radi že pri službi božji stare zaveze. Bréz dvojbe prepevali so že za časa očakov pri daritvah razne hvalilne in čistilne pesmi. Tudi sicer, zlasti o veselih prilikah, pel je izraelski národ: tako n. pr. potem, ko je bil rešen iz rôk Egipčanov. David je ukazal mogočnim pevskim zborom njegove psalme prepevati. Salomon je isto zapovedal in Ezdra, vrnivši se iz babilonske sužnosti, je zopet vpeljal prejšnjo staro navado. „Z Izveličarjem pa“, piše sloveč mož naše dôbe, „porodilo se je tudi petje nove cerkve“. Začetkom krščanstva že bile so v liturgijo svete pesme vpletene, kakor beremo v listu sv. Pavla do Efežanov (5, 19.), ko je opominja, naj drug drugemu s psalmi in hvalnimi pesnimi k pobožnosti vzbujajo. Toda ne le veliki apostol národov, temuč tudi vsi drugi apostoli in Jezus Krist so z izgledom in zapovedjo cerkveno petje posvetili, kakor sv. Avgustin v svojem 55. listu pravi: „Gledé prepevanja himnov in psalmov imamo dokaze, izgleda in zapovedi celo od Gospoda in od apostolov“. Kako vestno da so prvi verniki te zapovedi spolnovali, priča zaslišanje kristjanov po Pliniji mlajšem, kateremu so na vprašanje, kaj da pri svojih shodih počenjajo, odgovorili, da se ob nedeljah shajajo in Jezusu Kristu kot Bogu hvalne pesni prepevajo. Philo pripoveduje o kristjanih prvega stoletja: V hvalo božjo hymne pojó, ki so ali novo zložene, ali iz pisem starih prerokov vzete. Po noči čujejo... in Bogu v slavo po raznih načinih pesni prepevajo, zdaj posameznimi glasovi, zdaj drug drugemu odgovarjaje. Le-té pesni pa je pel ves národ z duhovščino; stoprav zbor Laodicejski (okoli 314. l.) izročil je vodstvo petja našaš nastavljenim pevcem. Pozneje bavili so se sè sv. petjem kaj marljivo možje, ki so se odlikovali kakor po učenosti, tako po svetosti svoji n. pr. sv. Bazilij, sv. Ambrozij i. dr., dokler ni sv. Gregorij Veliki cerkveno petje dopolnil. To gregorijansko petje (koralno petje) je odslej pravo cerkveno petje ostalo, in vsakemu drugemu, katero hoče tega imena vredno biti, mora gregorijansko biti temelj in korenina.

Ona tesna vzajemnost med liturgijo in petjem, ona zveza obeh vteme-ljuje in razlaga vzvišeno stopnjo petja memo drugih umetnosti, kakor pravi prevz. knezoškof graški v predgovoru k ondašnji cerkveno-národni pesmarici (l. 1885.): Med umetnostmi, katere se Bogu v slavo in vernikom v prid po hišah božjih rabijo, zavzema petje posebno vzvišeno stopnjo. Ono ne služi morda le, kakor druge umetnosti, kot zunanji kinč službi božji, marveč je Bogu namenjena molitev krščanskega ljudstva; dà še večji pomen mu daje sv. cerkev s tem, da pri slovesni službi božji svoje lastne liturgične molitve po mašniku pri altarji ter po pevskem zboru Najvišjemu s petjem izrekati ukazuje. — Če je tako, pristavimo mi, ne morama mar iz dna srca želeti, da bi se národ pri službi božji, kolikor mogoče, petja vdeleževal? In ako bi národ pri liturgični službi božji t. j. pri slovesni maši — večernice so pri nas redke — tudi le same rezponzorije pobožno odpeval, ne stopi mar že s tem v tesnejšo zvezo z darujočim mašnikom? Bi se mar tisočni Amen ali Deo gratias ne razlegal mogočno po svetih prostorih in vernikov ne opozarjal na sv. daritev ter tako ne vžigal pobožnost v njihovih srcih? In ako bi národ pri tihih mašah in pri dandanes toliko mnogih pobožnostih n. pr. pri blagoslovu, litanijah, šmarnicah, romanji, križevem potu i. dr. prepeval, prepeval kakor se spodobi s pobožnostjo in navdušenjem — bi mar to nabožnega teksta naših domačih pesni ne posvetilo, in ga srcu ne razjasnovalo z blago melodijo? ali bi tako skupno petje ne omečilo marsikatero grešno srce, marsikateri nedolžni duši pa že tù nekoliko poskušati dalo nebeško veselje? — Vselej toraj, pri liturgični in pri zasebni službi božji, bi bilo želeti, da bi se národ petja udeležil, s petjem pa tudi službe božje, ki je najvišja in najimenitnejša služba na zemlji.

Tretji vzrok, zakaj naj bi krščanska srenja v cerkvi pela, je ta, ker bi potem národ duha cerkvenega leta boljše razumeval v njegove skrivnosti se pogrezoval, in se tako leto za letom duševno prenavljal. Katoliško cerkveno leto imenuje se po vsi pravici „resnično ponavljanje in nadaljevanje Kristovega odrešenja“ ali „razodetje Jezusa Krista ter njegovih skrivnosti v cerkvi in v vernih dušah“. (Gueranger, *L'année liturgique*). V njem kaže se najpred neizrekljiva ljubezen trojedinega Boga, kakor se je razodela v včlovečenju, zadostenju in poveličanju Jezusa Krista; v cerkvenem letu se nam pred oči postavlja poveličanje deviške Matere božje, svitloba angelov, boj in zmaga svetnikov: kar vsacega kristijana k hvaležnosti do Boga, k občudovanju in posnemanju poveličanih naših bratov in sester sili. Če se cerkev vsako leto pomladí, enaka orlu, godi se to vsled tega, ker jo po onem liturgičnem krogu nebeški ženin obiskuje, kakor ona potrebuje. Vsako leto ga zopet vidi kot otroka v jaslicah, postiti se v puščavi, darujočega se na križi, vstalega iz groba, vračujočega se v nebesa na desnico Očetovo; milosti le-teh skrivnosti božjih pa ponavljajo se v njej vedno in vedno naprej . . . Kar pa liturgično leto v vsi cerkvi povzročuje, isto dela tudi v duši posameznega vernika, dasi le dari božje v sé sprejeti hoče. Razvrstenje skrivnostnih letnih časov zagotavlja kristijanu sredstva k onemu nadnaturnemu življenju, brez kojih je vsako drugo življenje vedno le prikrita smrt.

Gotovo je toraj za vsacega kristijana važna in vzvišena naloga, da se prav globoko v duha in skrivnost cerkvenega leta vtopi in se tako vsako leto v duhovnem življenju prenovi in utrdi, da Izveličarja, uzor in vir vse svetosti, čedalje bolj posnema in tako k oživljenju in utrjenju duha Kristovega v Njegovi cerkvi pripomore. Saj tudi tu velja: „Ako roža sebe venča, venča tudi vrt“. Ta imenitna naloga se pa ondi lože in popolniše zvršuje, kjer narod v cerkvi poje. Lepo število cerkvenih pesni imamo, katere so gledé vsebine in melodije kaj pripravne, duha in srce z najbolj vzvišenimi skrivnostmi cerkvenega leta soznaiti in je jima razlagati. Res da „duh diha, kjer hoče“, — vender pa se smé rêči, da cerkvena pesen, pobožno peta, često več luči in gorkote v kšrčansko srce razlije, kakor z veliko učenostjo sestavljen in predavan govor spekulativnega duha. Nikdo, in ako si tudi le mimogredé naše cerkvene pesni ogleda, ne bode mogel tajiti, da one značaj raznih prazniških dôb predobro izražajo ter v vsakem mislečem kristjanu čutila in sklepe, prazniku primerne, vzbujati morajo. Kako srečno koprnjenje dihaajo adventne pesni n. pr. „Vi oblaki ga rosíte!“ Kako sladko veselje se razodeva v mnogih božičnih pesnih! In postne, niso-li polne duha kesanja in pokore! Koliko veselje se razlega po velikonočnih, n. pr. „Zveličar gre iz groba“, in kako zaupliva prošnja v binkoštni „Pridi sv. Duh!“ — Ako tedaj národ od najnežnejše mladosti (in prav pri tej je že treba začeti) le-té pesni, polne vere, upanja in ljubezni, prepeva in prepevati sliši: ga li duh, ki razne pesni cerkvenega leta navdaja, ne bode čedalje bolj prešínjal in ga sè skrivnostmi cerkvenega leta vedno bolj seznanil? — Kako bi bilo toraj želeti, da bi se krščanska srenja prav óbilno vdeleževala cerkvenega národnega petja, in tako bogate milosti Kristovega odrešénja, ki ga cerkveno leto predstavlja, sebi v večji prid obračala.

H koncu le še prošnja, iskrena prošnja: Naj bi teh skromnih vrstic ne prezirali gg. učitelji, ki se bavijo s cerkvenim petjem in čč. duhovščina, t. j. oni možje, kojih poklic je, da nosijo zastavo v vojskovalni cerkvi in kateri z oživljenim cerkvenim národnim petjem srca vernikov oblaževati ter sè sladko nado navdajati morejo; da, kadar bode solnce tega sveta zatonilo in zlata zarja srečne večnosti napočila, se tudi sedanje cerkvene národne pesni spre-mené v večno veseli slavospev božji.

„Te Deum“, kdo ga je zložil?

Preden poskusimo na to vprašanje odgovoriti, hočemo razna menenja o izviru tega hymnus-a sestaviti.

Nekateri pravijo, da je „Te Deum“ skupno delo sv. Ambrozija in sv. Avgustina. Sklicujejo se:

a) na neko milansko kroniko, katera je, le malo znana, počivala v knjižnici stolnega kapitula toliko časa, dokler je ni Muratori v svojih „Scriptores rerum Italicarum“ (Milan 1823 — 1751) obelodanil. Njen naslov, pripisan po 11. stoletju, je: „Cronica Dacii Archieppi Mediolani nuncupata“. Dacij je umrl

l. 553. Kronika pa pripoveduje zgodovino milanske cerkve od najstarejših časov začenši do l. 1067. Rokopis je delo treh različnih milanskih zgodovinarjev 11. stoletja in sicer Landulf-a starejšega, Arnulf-a in Landulf-a mlajšega. O začetku kronike bil se je živahen literaren boj; pričel ga je benediktinec Hugo Menardus (l. 1644), kateri je Daciju vsako vdeležbo pri kroniki popolnem odrekel. To menenje našlo je več pristašev n. pr. Mabillon-a († 1707) Muratori-ja († 1750), Merati-ja († 1745) in Bona-a († 1674), kateri vsi trdijo, da sta spis zvršila zlasti le obadva Landulf-a. Gavanti († 1637) delal se je sicer, kakor da bi tej sodbi pritrjeval; a njegov mirno premišljajoč duh se ji vendar nij mogel brezpogojno udati. Tudi on dvomi o udeležbi Dacijevi, vendar koncem svojega preiskavanja pride do sklepa: „Gotovo je in ostane, da se o Dacijevi kroniki nič gotovega trditi ne more“. Za Dacija pa se je postavil Eustachius a S. Ubaldo s svojim spisom „De Dei benedictione“ (1695). Bistrim umom in veliko učenostjo zagovarja bitje Dacijeve kronike in navaja precejšno število mož ter dokazov, ki je postavi v potrditev svojega menenja. V vvodu k svojemu delu pravi, da ima Dacijevo kroniko pred sabo, katera, mogoče da jo je Landulf kaj malega predelal, gledé glavnih stvari vendar nij zgubila prvotne oblike. — O skladateljih našega hymnus-a pa piše imenovana kronika naslednje: Na zadnje vender . . . bil je (Avgustin) s pomočjo božjo od sv. Ambrozija . . . v imenu svete in nerazločljive Trojice krščen; pri krstnem kamnu pa sta pela, kakor ju je sv. Duh navdihnil; „Te Deum laudamus“. Pisatelj tega stavka je tedaj ali Dacij ali Landulf. V prvem slučaju bi imeli spričevalo iz VI., v drugem iz XI. stoletja.

Zagovorniki sv. Ambrozija in sv. Avgustina kot skladateljev Te Deum-a se dalje sklicujejo:

b) na dva stara kodeksa samostanske knjižnice na Monte Cassino, katera hranita naš hymnus pod naslovom „Hymnus s. Ambrosii et s. Augustini“ in „H. quem Ambrosius et Augustinus composuerunt“. Dalje

c) na psalterij iz VIII. stoletja, ki se nahaja v cesarski knjižnici na Dunaji in ima koncem „Te Deum“ z opazko, da sta ga Ambrozij in Avgustin vzajemno zložila. Na zadnje se sklicujejo

d) na ustno izročilo, katero se je do srednjega veka brez vsacega ugovora ohranilo in je dalo povod, da se „Te Deum“ še dandanes v naših obrednih knjigah imenuje „Hymnus s. Ambrosii et Augustini“. O tem ustnem izročilu priča „življenje svetnikov“ Arminija Fritzlarskega in veliki nemški „Passionale“ iz XIII. stoletja. Naj navedemo še dve drugi priči. Luter pravi: „Tretji symbolum sta baje pela sv. Avgustin in Ambrozij po Avgustinovem krstu (o veliki noči 387.). Je-li to res ali ne: brez škode je, ako veruješ ali ne. Vendar je pa to fin symbolum, ne samo, da se izpoznava prava vera, ampak tudi da ž njim Boga hvalimo.“ Natančnejše sporočilo posnamemo iz knjige „Elucidarium ecclesiasticum“ (II, 55) Jošta Chlichovaeus: „Le-to pesen sta toliko slavna učenika Avgustin in Ambrozij zložila, ko je zadnji prvega v kopelji sv. krsta opral in ga po dolgi tëmi zmôt do prave vere pripeljal. Tada je neki obadva v zahvalo za prejeto milost svoja čutila očitno razodela in s popevanjem le-té hvalne pesni veličastvo božje slavila; to pa vzajemno, ker jo je Ambrozij začel, Avgustin pa nadaljeval in tako

naprej do konca. Od tega časa se tudi imenuje pesen sv. Avgustina in Ambrozija“.

Gavanti pak je našel v Anicijanskem kolegiji jako star brevir, v brevirji pa „Te Deum“ z naslovom „Hymnus s. Abundii“.

Natalis Aleksander imenuje v svoji cerkveni zgodovini (1676.) nekega benediktina po imenu Sisebatus skladatelja naše hvalne pesni za-trjajoč, da svojo trditev tudi dokazati zamore s starim brevirjem Monte-Casinskega samostana, v katerem je „Te Deum“ zapisan ko „Hymnus Sisebati monachi“.

Mavrinci so l. 1693. izdali dela sv. Hilarija Pitkav. in v predgovoru natisnili odlomek iz nekega rokopisa učenega in glasbe veččega Abbo-a Fleury-skega († 1004), po kojem je veljalo za znano in gotovo, da je Hilarij „Te Deum“ zložil.

Anglikanski nadškof James Usher († 1656), ki se je s cerkvenim starinoslovjem veliko pečal, zaznamova na podlagi galskega psalterija v svojem spisu „de Symb. Rom. eccl.“ sv. škofa Nicetius-a Trevirskega († 556) skladateljem našega hymnus-a. Njemu pritrjuje slavni arheolog Jos. Bingham, ki je l. 1723. kot anglikanski župnik v Havart-u (pri Portsmouth-u) umrl. Tako-le piše: „Gotovo je, (Origin. eccles. XXIV. 2. §. 9.) da je „Te Deum“ kak galski pisatelj kakih 100 let po smrti sv. Ambrozija za galsko cerkev zložil. Škof Usher je našel dva rokopisa, v katerih se hymnus sv. Nicetius-u, škofu Trevirskemu pripisuje, in tega sploh vsi učenjaki skladateljem sma-trajo“. Potrditev istega menenja dokazal je benediktinec Ruinart († 1709.), ki je v samostanski knjižnici v Georgenthal-u martyrologij iz XI. stoletja zasledil, v kojem stoji pisano: „V Trevirih praznuje se 5. decembra spomin sv. Nicetius-a, kateri je zložil hymnus „Te Deum laudamus“.

Saksonski zgodovinar Viljem Ernst Tentzel († 1707) je prvi na dan spravi misel, da je „Te Deum“ grškega vira ter iz grškega na latinski pre-ložen. Trditev svojo opira na aleksandrijsk kodeks, ki hrani grški „Gloria in excelsis“ — že v apostolskih konstitucijah VII, 47. „oratio matutina“ imenovano — in ima konci te molitve več vrstic, katere se v resnici tudi v „Te Deum“-u nahajajo. Le-té vrstice pa slovejo v latinskem jeziku:

Per singulos dies benedicimus te, et laudamus nomen tuum in saeculum caeculi. (Ps. 144, 2.)

Dignare, Domine, die isto sine peccato me custodire.

Benedictus es, Domine, Deus patrum nostorum: et laudabile et gloriosum nomen tuum in saeculum Amen. (Dan. 3, 26.)

Miserere nostri, Domine, miserere nostri. (Ps. 122, 3.)

Fiat misericordia tua, Domine, super nos, quemadmodum speravimus in te. (Ps. 32, 22.)

In te, Domine, speravi; non confundar in aeternum. (Ps. 30, 2.)

(Konec prih.)

D o p i s i.

Iz Hrenovio sredi februarija. V zadnji številki „Cerkv. Gl.“ berem v oddelku: „Razne reči“ tudi o nekem „justament ne“. Nehoté mi pride na misel, kar sem enkrat bral o francoskem cesarji Napoleonu I. Bil je še kot brigadni general povabljen v imenitno družbo k soareji. Pogovarjali so se o raznih umetnostih, na zadnje prišli so tudi na glasbo. Eni so zelo hvalili takajne skladatelje, posebno so še povzdigovali Cherubini-ja. Napoleon je mislil, da tudi v tem predmetu ima le on prvo in odločilno besedo. V precej obširnem govoru ves razburjen dokazuje, da so umotvori tega skladatelja prenčeni, melodija prisiljena in neprijetna, z eno besedo, Cherubini-jeva glasba se ne bo udomačila in skladatelj nikoli ne bo dosegel tiste slave, o kateri si on toliko domišlja. Cherubini sam navzoč je jako užaljen, tem bolj ga boli, ko si nevedneži vsojajo boljše razumeti glasbo, za katero je on imel toliko talenta in za katero se je on veliko trudil in učil. Takoj za Napoleonom se oglasi. „Gospod general! Ostanite le pri svoji stroki. Vojake izvežbati, ž njimi tudi sovražnika premagati razumite, a o glasbi Vam sodba ne pripada, ker na tem polji ne veste veliko. Oprostite toraj, če jaz skladam po svojem vkusu, in se ne zmenim za kričaje, ki niti pojma nimajo o pravi glasbi“.

Napoleon je na te odločne besede umolknil, a pozabil le ni, kako se je s svojim nepremišljenim ravnanjem osmešil. Pozneje kot cesar iskal je spretnega pevovodjo svoji dvorni kapeli. Nasvetovali so mu skoraj enoglasno Cherubini-ja. Pa komaj je to ime cesar slišal, stemni se mu obraz, jezno opomni: „Tega nikdar ne“ in ob enem še tako odločno z roko pritrdi, da mu odslej nobeden več tega imena ne izrekuje. Ni bil-li to nekak „justament ne“? — Imenoval je potem nekega Lesuerja vodjo svoji kapeli. — Lesuer je že zdavnaj pozabljen, Cherubini-ja pa še vedno slavimo kot enega prvih skladateljev. Naj se je tudi Napoleon, mogočni cesar, ustavljal, veščaki so le drugače sodili.

Tudi v naši škofiji so rekli začetkoma, da cecilijansko petje ni za slovensko ljudstvo, da se tudi nikoli ne bode vdomačilo. Vesela poročila v „Cerkv. Gl.-u“ in petje tudi po deželi, kjer se za njega povzdigo kaj stori, glasno priča, da je bila prvih sodba le prenačlena.

Znano Vam je, gospod vrednik, da so mil. knezoškof pri zadnjem občnem zboru našega društva opomnili: „Vsaka dobra stvar se le s težkoma zvrši“. Ne sami Cecilijanci imajo zapreke pri svojem delovanju, tudi drugi tožijo, kako težko je, napačni vkus ljudem zopet popraviti. Napisal bi Vam lahko vrsto dogodkov razne vsebine n. pr.: Koliko je nek župnik trpel, ko je velikanskega lesenega konja sv. Jurju iz altarja vzel, pa podobo nadomestil s krasno sliko domačega umetnika. Ljudje so hoteli le konja nazaj. Z vztrajnostjo je farni predstojnik počasi zmagal. Z lastnimi očmi sem videl drugod svetnico na prav po najnovejšem kroji ozaljšano, posebno raznobarvenih trakov se ni manjkalo. Ena žena, ki je imela pri tem napravljajanju za neko slovesnost več dela mi je vsa vesela rekla: „Pa smo napucale mamko božjo, ma ga je zdaj ona, kakor za na bal“. Tudi tã je župnik drugače ukrenil. Tron je zdaj zakril z lepo Marijino sliko. Pa mislite, da to ljudem ugaja? Kaj še! Vsaj na večje praznike naj bi se sviljeno krilo božje porodnice ljudem pokazalo. Župnik o tem noče nič slišati, in prav ima. — Ravno duhovniki imajo sveto dolžnost ljudem kazati, kaj je pravo, kaj se v cerkvi spodobi, kaj ne. Glejte, že takim malenkostim se stavijo zapreke, kaj jih bomo potem pri cerkveni glasbi pogrešali? Res da pri nas pridejo celo od take strani, od katere bi jih človek najmanj pričakoval. Pa delajmo le vztrajno in potrdimo se, zmaga je le naša!

Zdaj bi Vam moral tudi jaz kaj o našem pevskem zboru poročati. Pa tako dolgo vrsto težkih sklad, s katerimi se ponasata vrla organista v zadnjem listu, Vam ne morem naštet. Naš pevski zbor šteje še vedno 26 glasov, redno vsako nedeljo in vsaki praznik ima pevske vaje. Napredujemo počasi, pa po dveletnem trudu smo z vspehom zadovoljni.

Zdaj se zraven drugih slovenskih pesmi učimo Schweitzer-jeve Schutzengel-messe. Poje se večidel brez spremljevanja orgel in prav lepo se ujemajo posamezni glasovi v skupno harmonično celoto. Upam, da Vam čez leto dni pošljem obširen spored raznih cerkvenih skladb, katerih se bo priučil naš cerkveni pevski zbor.

Krašinja, 21. febr. Srečni in zlati čas svet'ga misjona; O da smo čakali tudi ga mi! — Tako se prične Slomšekova pesen od sv. misijona. Le-té besede pesnikove izpolnile so se nad tukajšno župnijo, ko smo obhajali sv. misijon, katerega so v dušni prid vseh župljanov opravljat prišli čč. gg. oo. iz Jezusove družbe: o. Doljak, o. Kos in o. Starè. — Ne bodem ga popisoval po raznih govorih in pobožnostih. Le toliko rečem, da nam bode ostal v vednem spominu in srčno želim, da bi Bog blagoslovil to delo, gospodom misijonarjem pa in preč. g. župniku stotero povrnil njihov trud! — „C. Gl.“-u pa tu naznamim, kar se je pelo med tem časom. Na Svečnico pri slovesni maši peli smo „Missa in hon. s. Caeciliae. zl. A. Foerster op. 15. Pri navadnih mašah: Mašne pesni iz Cecilije, iz „C. Gl.“-a in iz zbirke P. Angelika Hribar op. 4. Pri darovanju: vsaki dan na željo gg. misijonarjev Slomšekovo pesen od sv. misijona, napev Vavken-ov; po povzdigovanju iz Cecilije ter obhajilne pesni raznih skladateljev; pri blagoslovu: „Častimo te in Sveto“. Popoldne pred pridigo pela se je vsaki dan „Spokorna“ iz Cecilije in dve pesni neznanih skladateljev, katere so gg. oo. saboj prinesli; po dokončanem opraviu: lepa Vavken-ova pesen „Od misijonskega zvona“. Pela so le navadna domača grla; pri sklepu pak sta pomagala gg. orglavca in Blagovice in Brda.

Toliko toraj o petju za danes; ako bode vstreženo, pri drugi priliki kaj več.

(Prosimo. Vr.)

Otalež, 14. febr. — Večkrat že se je čitalo v „C. Gl.“-u, da bi moral vsak orglavec ali pevovodja vsaj enkrat na leto dati račun o svojem delovanju. Toda naši orglavci tega ne storé in ostanejo rajše na dolgu. (Žalibože da je tako! Vr.) Dasi tudi nimam nič važnega sporočiti o našem koru in njegovem napredku, vendar pišem par besedi, da se preveč ne zadolžim. Kakor mislim, pojemo pri nas v cerkvenem duhu; vsaj kolikor moremo. Kor šteje sicer le 6 pevcev: 2 sopr., 2 alta, 1 tenor in 1 bas; à kdor naše okoliščine pozna, nas gotovo ne bode grajal. (Gotovo ne! Vr.)

Pri petih mašah pojemo: „Missa Adoro Te“ zl. I. Diebold; missa in hon. B. M. V. zl. D. Fajgelj; missa in hon. s. Caec. zl. A. Foerster; missa in hon. ss. Inf. Jesu zl. Schweitzer; missa tertia zl. M. Haller; missa in hon. s. Caeciliae, zl. Ad. Kaim. Offertoria jemljemo iz „Cerkv. Gl.“-a; Tantum ergo iz Cecilije in drugih zvezkov. Pri tihi maši pa pojemo večinoma le iz Cecilije. Za to Cecilijo moramo pač hvaležni biti vsem onim, kateri so k njej kaj pripomogli: Cec. društvu ljubljanskemu, katero jo je v roke vzelo, g. A. Foerster-ju, da jo je uredil in družbi sv. Mohora, katere jo je na vse vetrove razširila in nam orglavcem toliko truda in pisarije prihranila. — Največjo težavo nam dela to, da imamo vsako leto nove soprane; moramo se toraj vedno z novega učiti. Da nij tako, kje bi bili že dalje?! Sicer pa vendar napredujemo, dasi tudi le počasi; à tudi počasi se daleč pride, da le resne volje ne manjka, in nam je ne manjka. (Dobro! Vr.)

Orglavce.

Razne reči.

— „Scuola gregoriana“ v Rimu vrlo napreduje; zato se pa tudi vsestransko zanimajo za njo, celó v takih krogih, katerim je doslej italijanska cerkvena glasba veljala za non-plus-ultra glasbene umetnosti. Res da so stroški za ta zavod veliki (v zadnem šolskem letu 19.554 lir), a gotovo je tudi, da denar nij zavržen. Gojenci niso le dobro izvežbani pevci, marveč tudi marljivi dijaki. Obiskujejo namreč javne šole, v katerih zavzemajo večinoma prva mesta in le malo jih je, ki bi ne bili prejeli šolskih daril, kakoršna so v Italiji še v navadi, ali pa, ki bi vsaj pohvaljeni ne bili. „Zora puca!“

— Preimenitno knjižico je na svetlo dal znani g. J. Mohr pod naslovom: *Die sieben Stücke, welche jeder kathol. Christ sollte singen können*, po rimskih oficijelnih koralnih knjigah. 32 strani v 12⁴. Cena 12 vinarjev. Mala in lepa pesmaričica obsega: 1.) *Adsperses me*, 2.) *Vidi aquam*, 3.) *Credo* in mašne responzorije, 4.) *Veni Creator*, 5.) *Salve Regina*, 6.) *Te Deum* in 7.) *Pange lingua* (*Tantum ergo*) — vse tako praktično in kakor za ljudstvo nalašč. Liturgičnemu tekstu je povsodi pridan (nemški) prevod. Merodajni duhovniki menijo, da utegne ta knjižica visocega pomena postati, zlasti kjer se bode v šolo vpeljala. Po tem potu se bode liturgično petje v narod vrastlo brez velicega truda, ako si ga že otroci priučé. (Tudi za nas premisleka vredno.)

„Cerkveni Glasbenik“ naznanja svojim bralcem žalostno vest, da je njegov tiskar, blagorodni gospod

Josip Rudolf Milic,

lastnik tiskarne, jubilant in meščan ljubljanski,

po dolgi in mučni bolezni, previden sè sv. zakramenti za umirajoče, dné 21. februarja 1888. v 72. letu njegove starosti v Gospodu zaspal. Pokopali so ga dné 23. na pokopališči pri sv. Krištofu v Ljubljani.

Ranjki je bil veren katoličan po svojih mislih in dejanjih, jako skrben soproj in oče, vesten delavec v svoji stroki, blag podpornik dobrodejnim zavodom; s kratka skozi in skozi „poštenjak“, kakoršnih jih je čedalje manj. Tiskal je mnogo za cerkev in šolo ter založil lepo število muzikalij, zlasti cerkvenih. O njegovi tiskarni sme se reči, da je neomadežana. Upamo, da mu bode Bog na onem svetu njegova dobra dela bogato poplačal in zato mu tù prav iz srca še zakličemo: Naj v miru počiva!

Oglasnik.

Velikonočne pesmi zložil in prečastitemu gospodu Adolfu Harmelu, župniku v Šebreljah hvaležno poklonil Janez Laharnar, organist na Št. Viški Gori. Cena 40 kr. V Ljubljani. Založil skladatelj. Natisnili J. Blaznikovi nasledniki. Mladi skladatelj, v „Cerkv. Glasbenik-u“ kot nadarjen glasbenik vže dobro poznan, podaja nam v korektno pisani partituri prijetne skladbice, katere so mu zares gladko iz peresa iztekle. Posebno lepe so prve tri pesmi, v katerih se vidi, da ima skladatelj kot eklektik dober vkus. V četrti pesmi je posebno „Alleluja“ lep. Želeti bi bilo, da bi se povsodi pela ta beseda takó, kakor je v št. 2., namreč s povdarkom na „ú“. Št. 7. je zložena sostavno in pridan je dvospev za sopran in alt z orglami na besede „Ti si Peter i. t. d.“ — Priporočanja vredno delo dobiva se v „Katoliški bukvarni v Ljubljani“ in pri skladatelju (p. St. Lucia).

Pridana je listu 3. šte. prilog.

Odgovorni vrednik lista **Janez Gnjezda**. — Odgovorni vrednik glasb. priloge **Anton Foerster**.
Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.